

**ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА»
для студентів 2 курсу першого (бакалаврського) рівня
спеціальність 293 «Міжнародне право»
денної та заочної форм навчання**

1. Історія міжнародного права як наука і навчальна дисципліна.
2. Поняття, предмет, метод і система історії міжнародного права як науки і навчальної дисципліни.
3. Підходи до періодизації історії міжнародного права.
4. Теорії походження міжнародного права.
5. Джерела і характерні риси міжнародного права в Стародавній період.
6. Особливості міжнародного права Дворіччя та Єгипту (статус посланців, гінців, династичні шлюби, дань і подарунки, мирні договори).
7. Особливості міжнародного права Стародавньої Індії (ідеї регламентації міждержавного спілкування в «Законах Ману»; право війни та посольське право).
8. Особливості міжнародного права Стародавнього Китаю (концепція «серединного царства» і доктрина Сина Неба; договірне право Китаю, воєнні союзи, посередництво і арбітраж).
9. Особливості міжнародного права Стародавньої Греції (міждержавні союзи; право війни; посольське право; третейські суди; інститут проксенії).
10. Міжнародне право Стародавнього Риму. Типи і види міжнародних договорів. Правове становище іноземців та право війни.
11. Діяльність римських юристів та їх вплив на розвиток міжнародного права. Обґрунтування Цицероном «права народів».
12. Особливості міжнародного права Середніх віків. Основні суб'єкти міжнародного права і динаміка їх розвитку.
13. Принципи міжнародного права Середніх віків. Міждержавні договори. Проблеми персоніфікації суб'єктів міжнародного права в Європі.
14. Особливості та характерні риси інститутів середньовічного міжнародного права (статус іноземців, репресалії, морське право, право війни, арбітраж).
15. Особливості середньовічного міжнародного права мусульманського світу.
16. Розвиток середньовічного міжнародного права Індії і Китаю.
17. Міжнародно-правове значення Вестфальської системи договорів 1648 року як передумови нового міжнародного правопорядку.
18. Формування міждержавної міжнародної правової системи. Становлення та розвиток інституту міжнародно-правового визнання.
19. Утворення національних держав як основного суб'єкта міжнародного права і доктрина національно-державного суверенітету.
20. Особливості формування інститутів (міжнародно-правового визнання, відповідальності, міжнародно-правових гарантій), галузей та принципів міжнародного права за Вестфальською системою.
21. Принцип права війни та інститут нейтралітету за Вестфальською системою.
22. Становлення інституту міжнародного арбітражу та принципів морського права за Вестфальською системою

23. Формування концепції прав людини за Вестфальською системою.
24. Київська Русь як суб'єкт міжнародно-правових відносин.
25. Договірне право Київської Русі (договори зі скандинавськими племенами та договори з Візантією 911-944 рр.).
26. Розвиток міжнародного права в добу правління Ярослава Мудрого та його нащадків.
27. Проблеми війни та миру в Київській Русі. Посольське і дипломатичне право.
28. Галицько-Волинська держава як суб'єкт міжнародного права. Право війни та миру.
29. Становлення Запорізької Січі як самостійного суб'єкта міжнародно-правових відносин.
30. Міжнародно-правова політика в період національно-визвольної боротьби українського народу 1648-1654 рр. Договірна практика Б. Хмельницького.
31. Становлення та принципи функціонування посольського і дипломатичного права Запорізької Січі і Гетьманщини.
32. Велика французька революція як рушійна сила класичного міжнародного права.
33. Міжнародно-правові новели в «Пропозиціях» Вольнея, проекти Декларацій міжнародного права абата Грегуара, декларація прав людини і громадянина 1789 р.
34. Розвиток інститутів міжнародно-правового визнання та міжнародно-правової відповідальності в період Великої французької революції.
35. Міжнародно-правове вчення німецьких філософів – І.Канта та Г.Гегеля. Ідея «Вічного миру» І. Канта.
36. Вчення Гуго Гроція про міжнародне право. Особливості його теорії природного права.
37. Розвиток позитивістського напрямку в науці міжнародного права.
38. Конференції та конгреси XIX ст. як нові організаційно-правові форми міжнародних відносин.
39. Віденський конгрес 1815 р. Створення Віденської системи міжнародного правопорядку, її основні принципи.
40. Паризький (1856 р.) та Берлінський (1878 р.) конгреси. Їх вплив на міжнародне право.
41. Берлінська конференція 1884 - 1885 рр. та її вплив на міжнародне право.
42. Гаазькі конференції світу 1899 і 1907 рр. Їх вплив на гуманізацію правил ведення війни.
43. Міжнародне право під час Першої світової війни. Версальський мир 1919 р.
44. Формування Версальської системи міжнародних відносин.
45. Ліга Націй: створення, структура, функції і повноваження.
46. Статут Ліги Націй як частина Версальського мирного договору.
47. Міжнародна правосуб'єктність Ліги Націй.
48. Гаазька та Генуезька конференції 1922 р. Формування нових міжнародно-правових інститутів.
49. Мюнхенська угода 1938 року. Радянсько-німецький пакт 1939 року та «таємні протоколи» до пакту. Їх правова природа та юридична сила.
50. Міжнародно-правовий статус України в період 1917 - 1920 рр.
51. Міжнародне становище і дипломатичні відносини УНР.

52. Зовнішня політика Української держави періоду Павла Скоропадського. Формування дипломатичної та консульської служби.
53. Орієнтири зовнішньої політики Директорії. Дипломатична діяльність ЗУНР.
54. Ризький мир 1921 року. Міжнародна правосуб'єктність радянської України до створення СРСР 1922 р.
55. Друга світова війна та її роль в оновленні системи міжнародних відносин після Другої світової війни.
56. Роль конференцій Другої світової війни для боротьби з фашизмом та встановленні нової системи міжнародного світопорядку. Значення рішень Ялтинської та Потсдамської конференцій.
57. Утворення ООН, її роль у збереженні миру та зміцненні міжнародного права у ХХ ст.
58. Роль ООН та інших міжнародних організацій у становленні сучасної системи міжнародного права.
59. Міжнародний військовий трибунал (Нюрнберзький трибунал).
60. Міжнародний військовий трибунал для Далекого Сходу (Токійський трибунал).
61. «Холодна війна» і розвиток міжнародного права.
62. «Гонка озброєнь» як характерна риса міждержавних відносин у другій половині ХХ ст.
63. Роль принципів та норм міжнародного права у розпаді колоніальної системи.
64. Основні інститути міжнародного права у ХХ ст. Кодифікація міжнародного права.
65. Особливості сучасної системи міжнародного права.
66. Міжнародне правонаступництво України відносно колишнього СРСР у сфері міжнародних договорів, державної власності, державних архівів і державних боргів.
67. Міжнародна правосуб'єктність України на початку ХХІ ст. Міжнародно-правова діяльність України у рамках ООН і універсальних міжнародних організацій.
68. Участь України в діяльності Ради Європи і інших регіональних міжнародних організацій. Європейський Суд з прав людини і Україна.
69. Міжнародно-правова співпраця України з Європейським Союзом та НАТО.